

Overweging bij Jesaja 60, 1-6 en Mattheus 2, 1-12 **7 januari 2018 (B)**

Waren wij eigenlijk wel uitgenodigd bij de stal? Zien wij de ster nog wel? De geboorte van Jezus is welbeschouwd, met het bezoek van de herders, een besloten aangelegenheid. Kraam schudden voor mensen uit de buurt. Vandaag pas wordt de geboorte van Jezus wereldkundig gemaakt. Het kerstverhaal blijft aanvankelijk nog een joodse aangelegenheid; het kind van Bethlehem blijkt voor de herders de langverwachte zoon van David, de Messias te zijn gekomen om zijn volk te redden. Om duidelijk te maken voor wie Jezus later zou opkomen, waren het juist deze mensen, aan de rand van de samenleving, die volgens Lucas als eerste welkom waren bij het kind van Bethlehem. Geworden tot de man van Nazareth kijkt Hij nooit op hen neer. Hij gaat er groot op herder genoemd te worden. Want herders gaan soms zorgzamer om met hun schapen dan sommige leiders met hun mensen. Maar vandaag komen er ook vreemdelingen, buitenlanders op kraamvisite. De wijzen of magiërs uit het Oosten zijn duidelijk heidense, niet-joodse mannen. Ze zijn op zoek gegaan naar een herder, een leidsman ten leven. Ze hebben zijn ster gezien. Er is hun een licht opgegaan, en ze zijn hun zoektocht begonnen. Terwijl Mattheus geen aantal noemt, worden het er in de volksdevotie al gauw drie. In 300 worden ze ineens koningen genoemd en twee eeuwen later krijgen ze namen; Caspar, Balthasar en Melchior. Ze hebben ook ieder een eigen kleur; wit zwart en geel. Het volksgeloof onderstreepte daarmee wat Mattheus ook al wilde zeggen; dit kind is er niet alleen voor de arme herders, de ongeletterden, maar ook voor de wijzen, koningen met allure. Hij is er voor hoog en laag. En niet alleen voor mensen van het eigen volk, maar ook voor vreemdelingen van ver over de grens, voor allerlei kleuren en culturen. Niemand, wie hij ook is, en waar hij ook vandaan komt, vind bij Hem de deur gesloten. Een ding hebben die herders en die koningen gemeen; ze breken op en gaan zoeken naar nieuw leven. Heel anders dan koning Herodes, die blijft zitten op zijn troon van eigen belang. Geveinsde interesse, moet angst verhullen. Herodes beseft dat het hier gaat om de Christus, de Messias. Hoe kan hij het nog voorkomen? Hij geeft opdracht tot een slachting onder de pasgeboren kinderen in Bethlehem en omstreken. Historici uit zijn tijd vertellen dat hij zelfs zijn eigen zonen doodde uit angst dat ze hem van de troon zouden stoten. Uitgerekend onder het bewind van zo'n koning laat God de nieuwe koning geboren worden. Het is een vreemde kraamvisite. Zeker als de geschenken tevoorschijn worden gehaald. Geen rammelaars, knuffelbeesten en babykleertjes, maar goud wierook en mirre. Het zijn geschenken die iets vertellen over het Kind. Goud is koninklijk; het vertelt ons dat dit Kind inderdaad koning is. Het evangelie maakt ons echter ook duidelijk dat Hij "koning anders" is als Hij op een ezel Jeruzalem binnentrekt, als Hij een "doornenkroon" draagt, als Hij ten hemel stijgt.. Wierook heeft zijn plek in de tempelliturgie- het is een geurige offergave voor God Het vertelt ons dat dit Kind Gods Zoon is, dat Hij in heel zijn leven, in al wat Hij doet en zegt God laat zien. En de Mirre? De mirre verwacht je niet bij een geboorte maar bij een begrafenis. Later in het evangelie wordt Jezus met mirre gezalfd met het oog op zijn begrafenis. De mirre vertelt ons dat dit Kind een bittere dood zal sterven. En waar staan wij, vraagt het

verhaal aan ons, zien wij de ster nog wel? Durven wij in de samenleving en kerk te zoeken naar het nieuwe. Hebben wij de deur van ons hart open voor hen die-zoals de koningen en herders toen-vreemd zijn, anders gekleurd en getaald, of anders geaard? En hoe staat het met ons als gelovigen? Raken we- net als Herodes en de Schriftgeleerden toen in Jeruzalem- overstuur wanneer zich nieuwe dingen aandienen, en sluiten we ons ook op in onze eigen wijsheid? Zijn wij kortzichtige of verrekijkers, even wijs als die koningen van toen? Die koningen, vertelt Mattheus, gingen langs een andere weg terug. Het zou mij niet verbazen als ze het goud dat ze aan Jezus wilden schenken, van Hem naar de herders hebben moeten brengen. Want delen met de behoeftigen zat er bij Hem al vroeg in. Mogen wij daar een les uit trekken, dan licht de ster telkens in ons op en brengen wij hier beneden eer aan God in den hoge.

Ruud van der Linden.